

Sanningen

- tjugofem dikter
från en bit in i skogen

Viktor Root

Förord: Sanningen om en pseudonym

Det hände sig att jag fick ansvaret för lätta sidan på den lilla tidningen Värmlands-Bygden. Efter ett tag tyckte både läsekretsen och jag själv att det såg dumt ut med mitt namn under allting. Kåserier, skämtteckningar, dagsverser – överallt stod det Sven-Ove Svensson. Då döpte jag om tecknaren till Persson och dagsverspoeten till Viktor Root.

Var jag nu fick de namnen ifrån.

Efter ett tag blev Viktor så verklig för familjen, att när en äldre herre från Deje ibland ringde trodde barnen det var Viktor Root. När jag stod på scenen och läste hans verser trodde jag själv att jag var han.

Viktors personlighet växte fram mer och mer. I dag vet jag att han har moped, orange Helly Hansen-tröja och en hjälm som Lena på ICA har skrivit ”VIKTORS” på, med sån där dymo di kaller. Mest sitter han utanför ICA nere i köpingen och berättar för folk hur det är. Eller så står han i vedskjulet hemma på skogen och skriver dikter, gärna på dialekt. Nå'n måste säga ifrån.

Den 8 juli 1999 var Viktor inbjuden som gäst i TV4 Värmlands sommarprogram. Han tackade nej, skulle sätta potatis. Då fick jag representera honom i stället. Sätta potatis i juli?

Mopeden är en Fram King Solifer, endast en ägare. Ställbart munstycke finnes. Ägaren är pensionär, men har lite skog till hjälpen. En skog är ett trädbevuxet större område. Hösten 1957, efter folkomröstningen, uppfann han en tryckkokare som exploderade. Han har hittat mycket potatismos borti hörnen.

Sven-Ove Svensson

Omslag: Viktor Root. Självyporträtt, 1964.

Sanningen ôm tölinga

Di töler mä mej.
Överallt så står dä fôlk
å stri'r
ôm lort å lett
å ränter.

Men mor mi hade rätt ho.
En ska aldri
ge säj ut
förr'n en ha' äte frukôst.

Töler = tjarar. Mä = med. Lett = ledsamt. Stri'r = strider, dvs tjarar. Ôm = om. Mi = min. Ha = har.

Sanningen om hur vår ekonomi är tänkt

Tanken med vårt nuvarande
ekonomiska system
ä' att alle ska få det
lite bättre.

Än alle andre.

Ä = är. Alle = alla. Andre = andra.

Sanningen om koa

Vet du vad det är för färg
på världens snabbaste ko?

Nej.

Ho ä' jämt blå.

Hur då blå?

Ko-Bolt.

Jämt = alldeles.

Sanningen om jobbena

"Di kommer hit å tar jobbena
för oss".

"Å inte jobber di,
bare lever på bidrag".

"Ha ja hört".

Di = de. Skriven när Viktor lyssnat på dumheter från en som levt i trygghet hela sitt liv. Inspirerad av en klok krönika av Sven L-O Johansson.

Sanningen om källkritiken

Många partier har
väljare.

Ett har sväljare.

Dikt med anledning av vissa främlingsfientligas förmåga att svälja både nätlögner och egna förtroendevaldas bravader.

Sanningen om sotarn

Är du ovan där?
sa flickan till sotarn.

Det var han nåck icke, svarte'n.

Sanningen om sladdbarnen på Lundsberg

Nollningen på Lundsberg
har gett ordet ”sladdbarn”
helt ny betydelse.

En person som inte förstår
sambandet mellan
kontakt, sladd, järn och smärta.

Men som själv en dag blir ledande.

Dikten författad efter en variant av kamratuppfostran, när en ung man, ny på internatskolan Lundsberg, blivit brännmärkt med strykjärn och fått föras till sjukhus.

Sanningen om de rikas flit

”Om du ger de rika jobbskatteavdrag,
flera tusen i månaden –
så blir de flitiga”.

”Om du ger de fattiga bidrag,
flera tusen i månaden –
så blir de lata”.

Denna skillnad på folk kallas
nationalekonomi.
Ett särskilt dyrbart sätt att räkna
våra penningar.

Samma krona –
men den ene blir flitig, den andre lat.
Det är helt enkelt genialt.

Nu undrar jag bara:
– Hur vet krona’ att ho’ ha’ hamnat hos en rik?

Krona = kronan. Ho = hon. Ha = har.

Sanningen om inlandsisen (I)

För 10 000 år sen
varrä två kilometer tjock is här.

Dä kanske inte ä’ så dumt
mä’ vägsalt.

Varrä = var det. Ä = är. Mä = med.

Sanningen om de fem sorterna

Det finns tre sorters människor.
De som kan räkna
och de som inte kan det.

Det finns två sorters klockor
och samhällen –
Den rättvisa visar rätt, det hörs på namnet,
henne tycker jag om.

Alla andra går fel.

Sanningen om knövligheta på arbetsmarknaden, kapitalets visklek och vår bleka död

Du måste jobba tills du blir 75
viskar regeringen i ditt högra öra.
Du måste vara under 40
viskar alla platsannonser
i ditt vänstra öra.

Vilket öra väljer du?

Det är högern som viskar i båda.
Den som har jobb ska arbeta
ihjäl sig.
Den som inte har jobb ska längta
ihjäl sig.

Vilken död väljer du?
Du har inget val.

(2010). Knövligheta = krångligheten.

Sanningen om riksdagsvalet 2010

Om ni röster på Alliansen
får ni hembiträden
allihop.

Utom hembiträdena.

Om ni röster på di rödgröne
får ni en sneckere
allihop.

Utom sneckera.

Röster = röstar. Sneckere = snickare. Sneckera = snickarna.

Sanningen om inlandsisen (II)

För 10 000 år sen
varrä två kilometer tjock is här.

Vi ä' alla
invandrare

Varrä = var det. Ä = är.

Sanningen om smörgåsa

När en tapper e' smörgås
faller ho' alltid mä' smöre ner.

Uttôm i Australien.

E = en. Ho = hon. Mä = med. Smöre = smöret. Uttôm = utom.

Sanningen om blygheta

När en går efter store vägen
mett i novembermörkre
mä reflexen i fecka -

Då ä en blyg.

Om = om. Blygheta = blygheten. Smöre = smöret. Mett = mitt. Fecka = fickan.

Sanningen om vädre på TV

Varje gång John Pohlman
ä' vattenkammad

... blir dä' regn.

Sanningen om tankeläsinga

En gång
va' ja' å såg på Truxa
i parken.
Sånt går ja
aldrig mer på.

Ja liter inte på tankeläsere.
Han fråga va ja hette.

Truxa = tankeläsare. Parken = folkparken. Te = till. Liter = litar.

Sanningen ôm turisterna

Sevärdheter? Här?
Mella' älvkröken å tippet
å tôrpe ätter bröderna Larsson?
Men snälle nôn,
nu ha väl ändå Fritidsnämnden
vänt karta fel ôt dej?

Här finns ju bare
ja' å mor mi.
Å vi ä ändå bare här
å leter mask.

Ôm = om. Mella = mellan. Tôrpe = torpet. Ätter = efter. Nôn = nå'n. Ôt = åt. Leter = letar.

Sanningen ôm Mellerudstôrp

Säge va' en vill
ôm vattentäkten
ve' Mellerudstôrp.
Å säge va en vill
ôm nye flygplassen –
Men dä' kanske
inte ä' så dumt
att di blir
på samma ställe?

Flygbensin å glykol
i kranvattne?
Kanske ä' dä' just precis
va' vissa kallstabor behöver?

För å inte stelne te.

Säge = säga. Va = vad. Ôm = om. Ve = vid. Dä = det. Di = de. Stelne: stelna.

Dikten publicerad i Värmlands-Bygden i samband med debatten under 1980-talet om en ny flygplats utanför Karlstad.

Sanningen ôm Branäsrättegången

Förr hade vi mest
e' å anna' Volvo-glänte
i övre Klarälvdal'n.

Nu ha vi fått
e' ny sôrts glänte –
Branäs

Minneslucka'.

E' å anna = en och annan. Sôrts = sorts. Glänte = glänta. Volvo-glänte = den lucka i skogsbeståndet som uppstår, när skogsägaren fäller precis så mycket skog att förtjänsten räcker till en ny Volvo. Minneslucka = minnesluckan.

Svensson skulle till Syssebäck i övre Klarälvdalen för att uppträda. Dikten skrevs i bilen, på väg dit. Viktor ville påminna om att alla inblandade i turerna kring det alpina projektet inte mindes så bra. Nu – är Branäsbacken både pistad och populär och även minnesluckan är glömd.

Sanningen ôm Carl Bildt

Varje gång Carl Bildt
far utomlands
går moderater'a framôt.

Vicke väljer du?

Framôt = framåt. Vicke = vilket.

Moderatledaren Carl Bildt var en tid medlare i forna Jugoslavien. Opinionssiffrorna steg varje gång han for till Balkan och sjönk lika effektivt när han kom hem.

Sanningen om radioaktiviteten

Radioaktive katter
har 18 halve liv.

Sanningen om skora

Vet du hur dä' låter
när Bengt Alsterlind
har för store skor?

Tjipp tjipp tjipp.

Dä = det. Tjipp = ordet existerar inte i någon känd värmländsk dialekt. Men ändå.

Sanningen om mobiltelefonera

Även om du så sitter
långt ute i skogen å skiter
så når di dig

- via satelliter.

Di = de.

Sanningen om di nye svenske löneskillnadera

Ettusenett.

Ettusentvå.

Ettusentre.

Risken är

att di kommer så långt

före oss

Att di aldrig hinner bromse in.

Om = om. Löneskillnadera = löneskillnaderna. Ä = är. Di = de. Oss = oss. Bromse = bromsa.

Dikterna i den här samlingen har tidigare varit publicerade på webbplatsen Svenssons släng, sven-ove.nu, eller tidningen Värmlands-Bygden och/eller framförda vid olika upplösningar. Om inte så borde de ha varit det.

Viktor Root är pseudonym för Sven-Ove Svensson men det vet han inte. Ibland vet inte ens Sven-Ove det själv.

Besök gärna Svenssons släng. Det kan ha dykt upp någon ny dikt under avdelningen Viktor Root/Sanningen.

(c) Sven-Ove Svensson – men skriv gärna ut skriften för eget bruk
Forshaga 2018